

Kúria végzése

Az ügy száma: Bfv.III.1.334/2024/9.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Bartkó Levente, a tanács elnöke
Dr. Varga Eszter, előadó bíró
Molnár Ferencné dr., bíró
Dr. Horváth Péter, bíró
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2025. június 24.
Az ügy tárgya: közokirat-hamisítás büntette
Terhelt(ek):

Első fok: Csornai Járásbíróság, B.158/2022/4., ítélet,
tárgyalás, 2023. március 6.
Másodfok: Győri Törvényszék, 3.Bf.87/2023/9., ítélet,
tárgyalás, 2024. január 29.

Az indítvány előterjesztője: a terhelt védője

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a közokirat-hamisítás büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Csornai Járásbíróság B.158/2022/4. számú és a Győri Törvényszék 3.Bf.87/2023/9. számú ítéletét – az elkobzásra vonatkozó rendelkezés kivételével – hatályon kívül helyezi, és a büntetőeljárást megszünteti.

Elrendeli a terhelt által megfizetett 180.000 (száznyolcvanezer) forint pénzbüntetésnek a befizetés napjától a visszatérítés időpontjáig számított mindenkorai törvényes kamatával emelt visszatérítését a terhelt részére.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

I.

[1] A Csornai Járásbíróság a 2023. március 6-án kihirdetett B.158/2022/4. számú ítéletével a terheltet bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás bűntettében [Btk. 342. § (1) bekezdés b) pont] mondta ki bűnösnek. Ezért őt 120 napi tétel, napi tételenként 1.500 forint, összesen 180.000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére az átváltoztatásról, a részletfizetés engedélyezéséről és a bűnjelről.

[2] Védelmi fellebbezés alapján eljárva a Győri Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2024. január 29. napján jogerős 3.Bf.87/2023/9. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet akként változtatta meg, hogy a bűncselekmény a Btk. 342. § (1) bekezdés a) pontja szerint minősül. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

II.

[3] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjára hivatkozással hatályon kívül helyezés, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében.

[4] A védő indokai szerint a vádirat nem tartalmazza a terhelt terhére rótt cselekmény pontos leírását. Hiányzik az elkövetési idő és hely, valamint annak leírása, hogy hogyan került sor a hamis közokirat beszerzésére, és annak átadására a terhelt részére.

[5] Sérelmezte a bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét, szerinte a bíróság kizárólag a terhelő bizonyítékokat vette figyelembe, és az eredménytelen házkutatásról, szembesítésről már nem ejtett szót az ítéletében.

[6] Kifogásolta, hogy a bíróság nem tett eleget az indokolási kötelezettségének, illetve, hogy az ítélet indokolása iratellenes.

[7] A Legfőbb Ügyészség BF.1291/2024/2. számú átiratában a terhelt védőjének felülvizsgálati indítványát törvényben kizártnak tartotta.

[8] Kifejtette, hogy az indokolási kötelezettség megsértése nem felülvizsgálati ok, valamint a vádirat hiányosságaira, és a bizonyíték kirekesztésével, felhasználásával, mikénti értékelésével kapcsolatos hibákra hivatkozás felülvizsgálat alapja nem lehet.

[9] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványt utasítsa el.

[10] A terhelt védője a felülvizsgálati indítványát azzal egészítette ki, hogy a Be. 649. § (2) bekezdés c) és d) pontját jelölte meg a felülvizsgálat alapjául.

[11] Ez utóbbi indokai szerint a bíróság a vádban le nem írt cselekmény miatt állapította meg a terhelt bűnösségét, ezért a Be. 607. § (1) bekezdés b) pontja alapján hatályon kívül helyezésnek, és az eljárás megszüntetésének van helye.

III.

[12] A terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa alapos.

[13] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[14] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható.

[15] A Be. 659. § (1) bekezdése értelmében a jogkövetkeztetések – így a bűnösség vagy a jogi minősítés megállapításának – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[16] A Be. 649. § (2) bekezdés d) pont első fordulata alapján eljárási szabálysértés miatt felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a határozatát a 607. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[17] A Be. 607. § (1) bekezdés b) pontja szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi és az eljárást nem ügydöntő végzéssel megszünteti, ha az elsőfokú bíróság a vádban le nem írt cselekmény alapján a vádlott bűnösségét állapította meg, felmentette, vagy vele szemben az eljárást megszüntette.

[18] A felülvizsgálati indítványt a benyújtásakor hatályos büntetőeljárási törvényben szabályozott okokra lehet alapítani (BH 2022.121.I.).

[19] A vádon való túlterjeszkedésére hivatkozás [Be. 607. § (1) bekezdés b) pont], miután a Be. 649. § (2) bekezdés taxációjában 2024. március 1. napjától szerepel, ezért ettől a naptól benyújtott indítványok alapján felülvizsgálati okként hivatkozható a jogerősen befejezett ügyekben.

[20] A terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa 2024. szeptember 19. napján érkezett az elsőfokú bírósághoz, ekként a Be. 607. § (1) bekezdés b) pontja szerinti eljárási szabálysértésre (vádelt sérelme) a felülvizsgálat alapozható.

[21] Jelen ügyben a következők állapíthatók meg.

[22] A Győri Járási Ügyészség 2022. augusztus 5. napján kelt, és a Csornai Járásbíróságra 2022. augusztus 5. napján érkezett B.200/2022/2. számú vádiratában – a vádiratban V. rendű terheltként szereplő – terheltet bűnsegédként elkövetett, a Btk. 342. § (1) bekezdés b) pontja szerint minősülő közokirat-hamisítás büntetével vádolta.

[23] A vádirati tényállás a következő:

„A vádlottak közül a IV. rendű és az V. rendű vádlottak között 2021. év elején egy beszélgetés során felvetődött, hogy az V. rendű vádlottnak lehetősége van szakmunkás bizonyítvány beszerzésére.

Ez az információ később eljutott a többi vádlotthoz is, végül az I. rendű vádlott jelentkezett, hogy neki szüksége lenne a festő szakmája kiegészítése érdekében az építményszigetelő szakképesítésre.

Az I. rendű vádlott a szakképesítés megszerzése érdekében átadott 250.000,- forintot, valamint a szükséges személyi adatait a II. rendű vádlottnak, aki ezt továbbította a III. rendű vádlottnak oly módon, hogy a közvetítésért megtartott 20.000,- forintot.

A III. rendű vádlott a fenti cél érdekében neki átadott pénzt és az adatokat továbbította a IV. rendű vádlottnak oly módon, hogy a közvetítésért megtartott 30.000,- forintot.

A IV. rendű vádlott a fenti cél érdekében neki átadott pénzt és adatokat továbbította az V. rendű vádlottnak oly módon, hogy a közvetítésért megtartott 50.000,- forintot.

Az I. rendű vádlott kezdeményezésére ismeretlen helyen és körülmények között elkészült a sorszáma, a Felnőttképző Központ Kft. szervezésére utaló, a Felnőttképzési Központ

nyilvántartási számú, és bélyegzőjével ellátott, építményszigetelő megnevezésű, azonosító számú szakképzettséget igazoló bizonyítvány, amelyet a fenti közvetítéssel az I. rendű vádlott kézhez kapott, majd elküldte a könyvelőjének, hogy az egyéni vállalkozásához e képzettséget vegye fel.

A könyvelő a Kereskedelmi Kamarához fordult, hogy tájékoztassák, az elektronikus fotón mellékelt bizonyítvány alapján az ügyfele mely tevékenységi kódokat tudja felvenni az egyéni vállalkozásához.

Ennek során a kamaránál megállapították, hogy az elektronikus fotó formájában mellékelt bizonyítvány hamis, mert a Felnőttképző Központ Kft. nem rendelkezik építményszigetelő okj-s képzési engedéllyel, így az I. rendű vádlott a Felnőttoktatási Központban vizsgát sem tudott tenni a náluk nem létező képzés alapján.

A könyvelő a bizonyítvány hamis voltát közölte az I. rendű vádlottal, aki a bizonyítványt visszajuttatta a közvetítői láncolatba, amely után megkapta a „javított” bizonyítványt, amely mindössze a képzettség azonosító számában tért el az elsőként megvásárolt bizonyítványtól.

Az utóbb kapott bizonyítványt a büntetőeljárás során tőle lefoglalták, azt a nyomozó hatóság Bnyt.109/2021. tételszámon bűnjelként kezeli.

Az I. rendű vádlott nem a jogszabály által meghatározott szükséges tanfolyam elvégzése és a vizsgakötelezettség teljesítése keretében szerezte meg a szakképzettséget igazoló bizonyítványt, amelyet az egyéni vállalkozása szakmai profiljának bővítése érdekében felhasznált, tudva azt, hogy hamisítvány

Az I. rendű vádlott ezzel a magatartásával hamis közokiratot használt fel, amelynek célja az volt, hogy az egyéni vállalkozásában egy további szakképesítés megszerzését igazolja, és a teljes hamisítvány ismeretében ehhez a társai szándékosan, anyagi ellenszolgáltatásért segítséget nyújtottak.”.

[24] A Csornai Járásbíróság a 2022. szeptember 5. napján tárgyalás mellőzésével meghozott Bpk.185/2022/3. számú büntetővégzésében a váddal egyező tényállást rögzített, mely alapján a (V. rendű) terhelttel szemben bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk. 342. § (1) bekezdés b) pont] miatt 120 napi, napi tételenként 1.500 forint, összesen 180.000 forint pénzbüntetést szabott ki.

[25] A büntetővégzéssel szemben kizárólag a (V. rendű) terhelt kérte tárgyalás tartását – a többi terhelt tekintetében a büntetővégzés jogerőre emelkedett –, amely alapján a (V. rendű) terhelt vonatkozásában a bíróság 2023. március 6. napján tartott tárgyalást az ügyben, ahol a bizonyítási eljárás alapján ítéletet hozott. A tárgyaláson az ügyészség képviselője a vádbeszédében változatlanul fenntartotta a vádirati tényállást és minősítést (Csornai Járásbíróság B.158/2022/4. számú jegyzőkönyv 13. oldal 1. bekezdés).

[26] A bíróság az ítéletében a vádirati tényállást változatlanul hagyta, ugyanakkor azt a vádiratban nem szereplő, új történeti tényekkel egészítette ki a következők szerint: „Az V. rendű vádlott annak ellenére, hogy tudta, hogy az I. rendű vádlott nem rendelkezik építményszigetelő szakképesítéssel, a hozzá továbbított adatokat, illetve a neki átadott pénz meg nem határozható részét átadta egy ismeretlen személynek abból a célból, hogy valótlan tartalmú bizonyítványt készítsen. Miután az eljárás során ismeretlenül maradt személy elkészítette és átadta a bizonyítványt az V. rendű vádlottnak, a vádlott a valótlan tartalmú közokiratot a közvetítői láncolaton keresztül visszajuttatta az I. rendű vádlottnak.” {Csornai Járásbíróság B.158/2022/4. számú ítélet [11] és [12] bekezdés}.

[27] A Be. 6. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a vád alapján ítélezik.

[28] A vád központi jelentőségét a magyar büntetőeljárás alapvető, garanciális tételei között számontartott vádelv adja, amely szoros összefüggésben áll az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt eljárási garanciarendszerrel.

[29] A vádelv eljárási garanciája egyidejűleg több részelemből építkezik: (1) a büntetőeljárás bírósági szakaszát kizárólag a vád lendítheti működésbe, vagyis a bíróság előtti büntetőeljárás megindításának nélkülözhetetlen előfeltétele a vád [Be. 2. § (1) és (3) bekezdései, illetve Be. 6. § (1) bekezdése]; (2) a bíróság eljárása vádhoz kötött, vagyis a vád jelöli ki az eljárás kereteit: a büntetőeljárás során egyfelől a tettazonosság elve, másfelől a bíróság vádkimerítési kötelezettsége érvényesül, vagyis a bíróság köteles a vádat kimeríteni, de azon túl már nem terjeszkedhet... A vádelv ennek megfelelően alapvető feltétele annak, hogy tényleges érvényesülést nyerhessen az Alaptörvény XXVIII. cikkének eljárási garanciarendszere. {33/2013. (XI. 22.) AB határozat [15] bekezdés}.

[30] A vádelv szerint a bíróság köteles a vádat kimeríteni, a vádon túl nem terjeszkedhet; csak a megvádolt személy büntetőjogi felelősségéről dönthet és csak olyan tények alapján, amelyet a vád tartalmaz [Be. 6. § (3) bekezdés]. Mindez azt jelenti, hogy a vád perjogi rendeltetése alapvetően az, hogy a bíróság számára a büntetőjogi felelősség kérdésében való érdemi vizsgálat ténybeli kereteit rögzítse.

[31] A Kúria kiemeli, hogy a Be. 6. § (3) bekezdése a bíróság vádhoz kötöttségét személyi és tárgyi értelemben is meghatározza. A személyi vádhoz kötöttség azt jelenti, hogy a bíróság csak a megvádolt, a vádiratban – egyértelműen és azonosíthatóan – meghatározott azon személy büntetőjogi felelősségéről dönthet, akinek a büntetőjogi felelősségre vonását a vádló indítványozza. A tárgyi vádhoz kötöttség azt jelenti, hogy a bíróság kizárólag olyan cselekményt, olyan tényt bírálhat el, amelyet a vád tartalmaz.

[32] A vád törvényessége a vádirattal szemben támasztott azoknak a tartalmi követelményeknek a minimuma, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a büntetőeljárás bírósági szakasza meginduljon, s a bíróság az eljárást lefolytathassa (EBH 2015.B.10.I., Kúria Bfv.III.942/2014.).

[33] A bírósági eljárás kereteit pontosan meghatározó vádirat áll összhangban a védelemhez fűződő jogosítványok hatékony érvényesítésével is.

[34] Az 1998. évi XIX. törvény (régi Be.) 416. § (1) bekezdés c) pontja körébe eső, abszolút hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértések közé tartozott, ha a bíróság törvényes vád hiányában járt el [régi Be. 373. § (1) bekezdés I/c) pont], ugyanakkor a hatályos Be. alapján a törvényes vád hiánya már nem felülvizsgálati ok.

[35] A hatályos eljárási törvény szerint a felülvizsgálati eljárásban a vád törvényessége alaki szempontból, a vádlói jogosultság hiánya okán kifogásolható – a bíróság nem az arra jogosult által emelt vád alapján járt el – [Be. 649. § (2) bekezdés c) pont], a Be. 608. § (1) bekezdés e) pontja pedig a Be. 567. § (1) bekezdés b) pontjával összefüggésben e megszüntető ok törvénysértő megállapítása miatt teszi lehetővé a felülvizsgálatot – annak irányából következően értelemszerűen – az ügyész számára, illetve 2024. március 1. napjától hatályosan a Be. 607. § (1) bekezdés b) pontja alapján, ha a bíróság – röviden – a vádon túlterjeszkedett [Be. 649. § (2) bekezdés d) pont].

[36] A Btk. 342. § (1) bekezdés a) pontja szerint, aki hamis közokiratot készít, vagy közokirat tartalmát meghamisítja, b) pontja szerint, aki hamis, hamisított vagy más nevére szóló valódi közokiratot felhasznál büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[37] A Btk. 14. § (2) bekezdése alapján bűnsegéd az, aki bűncselekmény elkövetéséhez szándékos segítséget nyújt.

[38] A bűnsegély szándékos segítségnyújtás, azaz olyan cselekmény, amely előmozdítja vagy megkönnyíti a szándékos bűncselekmény elkövetését. A bűnsegéd felelősségének az az alapja, hogy elősegíti a szándékos bűncselekmény törvényi tényállásának a tettes által történő megvalósítását. A segítő magatartás nem csak fizikai, hanem pszichikai jellegű is lehet. A fizikai bűnsegéd a tettesi alapcselekmény külső feltételeinek megteremtésében működik közre.

[39] A felülvizsgálati indítvány a vádon túlterjeszkedést sérelmezte, értelemszerűen a tényállásszerűség és a bűnösség egyaránt a felülvizsgálat tárgya.

[40] A tényállásszerűség az ún. tárgyi okozatosság, a bűnösség pedig az ún. alanyi okozatosság. A kettő együtt adja ki, hogy az elkövető tehet arról, amit a terhére róttak, amivel vádolják, mert van olyan külvilágbeli magatartása (viselkedése), ami valamely büntetőtörvényi tényállás elkövetői magatartása (mint szükséges ismerv a tárgyi oldalon), és mert tehet az ilyen magatartás tanúsításáról. Ez utóbbi az anyagi jogi bűnösség, ami az alany tudati/gondolati világával függ össze (és mint ilyen, szükséges az alanyi oldalon). A bűncselekmény hiánya pedig ezek hiányát jelenti.

[41] Kétségtelen, hogy a bűnösség – azaz ún. alanyi okozatosság – nélkül nincs tényállásszerűség, nincs felróhatóság, s ez megkívánt a részesi elkövetés esetében is.

[42] A részes, így a bűnsegéd a tényállásszerű cselekményt nem megvalósítja, hanem ahhoz járul. A részes tetteshez társulása a tettes szándékához történik. A részesi szándék a tettesi szándékkal mutat egyezőséget, azt kiváltja vagy véghezvitel végett erősíti. Ezért büntetendő a részes.

[43] A részes tudatára, illetve szándékára a jogerősen megállapított, és a felülvizsgálat során is irányadó tényállás alapján vonható következtetés.

[44] Az eldöntendő jogkérdés tehát valójában a részesi magatartás tudattartalma. Kétségtelen, hogy bűnösség nélkül (ún. alanyi okozatosság nélkül) nincs tényállásszerűség, nincs felróhatóság, s ez megkívánt a részesi elkövetés esetében is. Visszaulva, a részesi elkövetés nem tettesi elkövetés, nem a törvényi tényálláson belüli magatartás, hanem az ilyenhez kötődő magatartás kifejtése és annak tudata a kérdés.

[45] A részesi tudat tartalma önálló, önmagában vett bűnösségvizsgálat tárgya, e szempontból a járulékokosság közömbös, a részesi tudat tartalma pedig nem a törvényi tényálláson belüli magatartáshoz feltétlen szükségesség, hanem az ilyen magatartás bármilyen előmozdítása, (egyidejű) könnyítése, azaz a segítés.

[46] A szándékegységre vont következtetés alapja, hogy az irányadó tényállás kellő pontossággal rögzítse mind a tettesi cselekményt, mind a részesi magatartást, illetve megismerhetően tartalmazza a tettesi és részesi magatartás közötti oksági kapcsolatot (EBH 2015.B.14.II.)

[47] Ehhez képest jelen ügyben a felülvizsgálati indítvány által célzottan annak van jelentősége, hogy a Győri Járási Ügyészség vádirata nem tartalmazza azokat a jogerős ítéletben rögzített ténybeli körülményeket, amelyek a terhelt bűnösségének megállapításához szükségesek a bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében, azaz nem tartalmazza azt, hogy az ügyészség milyen konkrét bűnsegédi magatartást ró a terhelt terhére.

[48] A Kúria e körben a következőkre mutat rá.

[49] A büntetőjogi felelősség alanyhoz kötött, ennek hiányában nem állapítható meg a terhelt egyéni felelőssége. A vád tárgyává tett cselekmény körülírása akkor pontos, ha a vádiratban ismertetett történeti tényállás hiánytalanul tartalmazza a bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő konkrét tényeket: az elkövetési magatartást, a cselekmény megvalósulásának helyét, idejét és egyéb körülményeit.

[50] A vádirati tényállás a terheltre vonatkozóan a következőket rögzíti:

[51] – A IV. rendű és az V. rendű terhelt között 2021. év elején egy beszélgetés során felvetődött, hogy az V. rendű terheltnek lehetősége van szakmunkás bizonyítvány beszerzésére.

– [...]

– A IV. rendű terhelt a fenti cél érdekében neki átadott pénzt és adatokat továbbította az V. rendű terheltnek.

– Az I. rendű terhelt kezdeményezésére ismeretlen helyen és körülmények között elkészült a [...] bizonyítvány, amelyet a fenti közvetítéssel az I. rendű terhelt kézhez kapott, majd elküldte a könyvelőjének, hogy az egyéni vállalkozásához e képzettséget vegye fel.

– [...]

– A könyvelő a bizonyítvány hamis voltát közölte az I. rendű terhelttel, aki a bizonyítványt visszajuttatta a közvetítői láncolatba, amely után megkapta a „javított” bizonyítványt, amely mindössze a képzettség azonosító számában tért el az elsőként megvásárolt bizonyítványtól.

– [...]

– Az I. rendű terhelt ezzel a magatartásával hamis közokiratot használt fel, amelynek célja az volt, hogy az egyéni vállalkozásában egy további szakképesítés megszerzését igazolja, és a teljes hamisítvány ismeretében ehhez a társai szándékosan, anyagi ellenszolgáltatásért segítséget nyújtottak.

[52] A történeti tények leírásának tehát oly mértékben kell konkrétan lenni, hogy azokból konkrétan meghatározott személy büntetőtörvénybe ütköző cselekményére lehet következtetni (BH 2011.219.). Ez jelen ügyben nem történt meg.

[53] A közokirat-hamisítás büntette szándékos bűncselekmény, miként az ahhoz kapcsolódó bűnsegély is nyilvánvalóan szándékos segítségnyújtás. A vádirat azonban nem rögzíti a terhelt tudattartalmának megállapításához szükséges tényeket sem, valójában nem rögzít semmilyen részesi magatartást, melynek kapcsán a terhelt közreműködése, tudattartalma egyáltalán vizsgálható lenne.

[54] A büntetőjogi felelősség megállapítása csak és kizárólag a vád tárgyává tett lényeges (releváns) tények alapulvételével történhet.

[55] A büntetőeljárásnak perjogilag nincs hatalmában lemondani a vádról.

[56] Ugyanakkor a bíróság a vádirati tényálláshoz képest további lényeges tudati és történeti tényt állapított meg az ítéleti tényállásban. E szerint a terhelt tudta, hogy az I. rendű terhelt nem rendelkezik valódi képesítéssel, valamint az adatokat és a pénzt egy ismeretlen személynek adta át azzal a céllal, hogy az hamis bizonyítványt készítsen {Csornai Járásbíróság B.158/2022/4. számú ítélet [11] és [12] bekezdés}.

[57] Ekként a bíróság lényegében észlelve a vád hiányosságát kiegészítette a vádirati tényállást – ügyészi vádmódosítás hiányában – azzal, hogy a terhelt tudatosan és célzatosan vett részt a közokirat-hamisításban, és ő adta át az adatokat és a pénzt egy ismeretlen személynek a hamisítás céljából.

[58] A tényállás ekkénti, bíróság általi kiegészítése ily módon nem pusztán részletező vagy értelmező jellegű volt, hanem új, releváns történeti tény (ő továbbította a hamisítóhoz) és új szubjektív elem (azzal a céllal, hogy hamis bizonyítványt készítsen) megállapítását jelentette.

[59] Ezek a tények azok, amelyek a bűnösség alapjául szolgáló szándékos magatartást konkretizálták, amelyek a bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntettének lényegi elemei. Ez az elkövetői, részesi magatartás hiányzott a vádból.

[60] Következésképpen a bíróság általi kiegészítés lényeges eltérés a vádirathoz képest. Valójában ez a terhelt bűnösségének, büntetőjogi felelősségének az alapja, amely azonban a vádban le nem írt cselekmény.

[61] A bíróság a vád ügyszség általi módosítása nélkül azonban nem egészíthette volna ki a tényállást új, lényeges tartalmú tényekkel, ezzel megsértette a védelem joga mellett a vádhoz kötöttség, továbbá az eljárási feladatok megoszlásának alapelvét is.

[62] Minderre tekintettel kétségtelen, hogy a bíróságnak a vádiratban foglaltakon túlmenően tett ténymegállapításai azok, amelyek a terhelt elítélése alapjául szolgáltak, és lehetővé tették a bűnössége megállapítását a bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében.

[63] Ekként a Kúria a Be. 649. § (2) bekezdés d) pont első fordulata szerinti okból – figyelemmel a Be. 607. § (1) bekezdés b) pontjára –, a Be. 663. § (2) bekezdés alapján a Csornai Járásbíróság B.158/2022/4. számú és a Győri Törvényszék 3.Bf.87/2023/9. számú ítéletét hatályon kívül helyezte és az eljárást megszüntette, a pénzbüntetés visszatérítéséről a Be. 856. § (1) bekezdés c) pontja szerint rendelkezett.

[64] *A döntés elvi tartalma*

A büntetőjogi felelősség alanyhoz kötött, ennek hiányában nem állapítható meg a terhelt egyéni felelőssége. A vád tárgyává tett cselekmény körülírása akkor pontos, ha a vádiratban ismertetett történeti tényállás hiánytalanul tartalmazza a bűncselekmény törvényi tényállási elemeinek megfelelő konkrét tényeket: az elkövetési magatartást, a cselekmény megvalósulásának helyét, idejét és egyéb körülményeit.

IV.

[65] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 653. § (1) bekezdésére figyelemmel a Be. 628. § (3) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. június 24.

Dr. Bartkó Levente s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter s.k. előadó bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Dr. Horváth Péter s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
bírósági ügyintéző